

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci žalobce: **H. I. G. A.**, zastoupeného opatrovníkem Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Veletržní 24, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, PSČ: 170 34, poštovní příhrádka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti opatrovníka proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 8. 2006, č. j. 1 Az 36/2006 - 31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 27. 4. 2006, č. j. OAM-358/LE-05-07-2006, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil žalobou doručenou Městskému soudu v Praze dne 4. 5. 2006. Kasační stížností napadeným usnesením pak městský soud žalobci ustanovil podle § 29 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. stěžovatele opatrovníkem s odůvodněním, že se mu ani ve spolupráci se žalovaným a Policií ČR nepodařilo vypátrat místo žalobcova současného pobytu.

Stěžovatel (jednající opatrovníkem) v kasační stížnosti uplatnil důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; namítal, že rozhodnutí městského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z něj nevyplývá, jaké kroky soud činil ke zjištění místa pobytu žalobce a jaký byl výsledek těchto úkonů. Odůvodnění předmětného usnesení je tedy podle názoru stěžovatele neakceptovatelné a přístup soudu ryze formalistický, nešetřící podstatu institutu opatrovníka. Samotná skutečnost, že žalobce svévolně opustil pobytové středisko, ve kterém byl hlášen k pobytu, bez dalšího podle stěžovatele neobstojí. Stěžovatel dále připomněl, že rozhodnutí soudu musí obstát samo o sobě a musí v něm být mj. stručně a jasně vyloženo, které skutečnosti má soud za prokázané a o které důkazy opřel svá skutková zjištění. Postup soudu se musí ve stručné formě objevit i v samotném rozhodnutí. Stěžovatel dále upozornil na to, že ustanovení opatrovníka je velkým zásahem do procesních práv účastníka řízení, neboť ten jeho ustanovením ztrácí možnost disponovat řízením. Svůj výklad stěžovatel opřel o rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2006, sp. zn. I. ÚS 572/05. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl usnesení Městského soudu v Praze zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. V moderním právním státě je odmítána možnost neomezené volné úvahy. Při aplikaci § 104a zákona o azylu, je nezbytné ujasnit si obsah tohoto ustanovení z hlediska možností, které se správnímu orgánu nabízejí. Neurčitý právní pojem, zde představovaný „přesahem vlastních zájmů stěžovatele“ nelze obsahově dostatečně přesně vymezit a jeho aplikace závisí na odborném posouzení v každém jednotlivém případě. Neurčité právní pojmy zahrnují jevy, nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat; jejich obsah a rozsah se může měnit, často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Zákonodárce vytváří prostor soudu, aby zhodnotil, zda konkrétní situace patří do rozsahu určitého neurčitého právního pojmu, či nikoli. Při interpretaci neurčitého právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, a to z toho hlediska, zda posuzovanou věc lze do rámce vytvořeného rozsahem neurčitého pojmu zařadit.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele (který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti), je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či tedy spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je způsobem naznačeným výše zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížností v obdobné věci, dokonce podanou tímtež stěžovatelem, se již dříve zabýval a shledal ji nepřijatelnou (např. usnesení ze dne 8. 2. 2007, č. j. 2 Azs 122/2006 - 43, přístupno na www.nssoud.cz). V souzené věci nemá kasační soud důvod se od již dříve vyjádřeného právního názoru odchýlit.

K námitce stěžovatele týkající se nepřezkoumatelnosti předmětného usnesení Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 28. 7. 2004, č. j. 4 Azs 165/2004 - 36, zveřejněný pod č. 378/2004 Sb. NSS, kde se uvádí, že nepřezkoumatelným rozhodnutím soudu (§ 109 odst. 3 a § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.), způsobujícím, že Nejvyšší správní soud není vázán důvody kasační stížnosti, je usnesení krajského soudu o zastavení řízení z důvodů podle § 33 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při zjišťování místa pobytu stěžovatele a ani které období považoval soud za dobu devadesáti dnů, po kterou nezjištění místa pobytu bránilo rozhodnutí ve věci. Otázka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu byla v obecnější rovině řešena dále např. v rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, zveřejněném pod č. 244/2004 Sb. NSS, kde bylo judikováno, že za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.

Nejvyšší správní soud na tomto místě nemůže souhlasit s tvrzením stěžovatele, že z napadeného rozhodnutí městského soudu není seznatelné, které skutečnosti má soud za prokázané a o které důkazy opřel svá skutková zjištění. Pokud v něm bylo uvedeno, že se soudu nepodařilo ani ve spolupráci s orgány Ministerstva vnitra a Policie ČR vypátrat místo současného pobytu žalobce, přičemž poslední místo pobytu v P. s. Z. u B. svévolně opustil dne 10. 6. 2006 bez udání nové adresy, lze konstatovat, že takové odůvodnění splňuje podmínky přezkoumatelnosti, jak byly definovány ve výše uvedených rozhodnutích.

Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že v souzené věci byl přístup soudu ryze formalistický, nešetřící podstatu institutu opatrovníka. Rozsahem skutečností zjišťovaných při ustanovení opatrovníka (§ 29 odst. 3 o. s. ř. a § 64 s. ř. s.) se Nejvyšší správní soud zabýval dříve již ve svém rozhodnutí ze dne 21. 11. 2006, č. j. 2 Azs 113/2006 - 32, přístupno na www.nssoud.cz, kde byl vyjádřen názor, že k tomu, aby mohl být žalobce považován za osobu neznámého pobytu a ustanoven mu soudem opatrovník podle § 29 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, nepostačuje sdělení žalovaného, že se žalobce nezdržuje v místě hlášeného pobytu. Soud musí vyčerpat všechny dostupné možnosti ke zjištění místa pobytu účastníka; vedle informací

získaných z databáze žalovaného si soud musí opatřit vyjádření příslušných orgánů Policie ČR, případně provést šetření v místě žalobcova hlášeného pobytu apod. V daném případě se městský soud nespokojil pouze s informacemi z databáze žalovaného, ale podnikl i další kroky (součinnost s Policií ČR). Je tedy zřejmé, že městskému soudu nelze přičítat pochybení, o němž by bylo možno se důvodně domnívat, že zapříčinilo odlišnost rozhodnutí ve věci samé, a které by způsobilo přijatelnost kasační stížnosti.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2007

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu